

Oponentní posudek bakalářské práce

Autor: **Aneta Vomlelová**

Název práce: **Romské dítě „po škole“**. Význam romské kultury, rodinného, školního a neformálního (mimorodinného a mimoškolního) prostředí pro výchovu a vzdělávání romských dětí.

Autorka si vybrala ke zpracování velice rozsáhlý a náročný úkol. V úvodu popisuje rozsah a závažnost zvoleného tématu a stanovuje si cíl: Zjistit, jaký smysl má pro romské děti vzdělávání, jakou pro to mají motivaci a jaký význam v jejich snaze sehrává kulturní východisko, rodina, škola a komunitní centrum, které po škole navštěvují. V praktické části pak se dotazuje na názor komunitních pracovníků.

Zajímavě a zevrubně je prezentováno téma romipen (romství) ve 2. kapitole. Tento exkurs umožňuje hlubší vhled do pojednávané problematiky. V souvislosti s tím je zajímavě uvedeno i konstatování na str. 14, že romská tradice a tím i tradiční neformální (mohli bychom dodat: i informální) vzdělávání mizí.

V části 4. 1. autorka, vedena potřebou charakterizovat modální osobnost, rozebírá na základě názorů M. Vágnerové typické psychické vlastnosti romského etnika, aniž však analyzuje příčiny této charakteristiky, kterou bere jako limitující danost. Zde lze hledat prameny zdůvodnění některých prvků chování či vzdělanostních, resp. vzdělávacích předpokladů popsaných v další části práce.

Ve 3. kapitole jsou podrobně rozebrány jednotlivé stupně a specifické rysy formálního vzdělávání romských dětí. Z této kapitoly je vzhledem k cíli práce důležitá podkapitola 3. 7., která zmiňuje spolupráci rodiny se školou, multikulturní výchovy i mimoškolní aktivity. Pozitivní je i uplatnění legislativního odkazu na str. 44.

Stěžejní je kapitola 4. Vliv mimorodinného a mimoškolního prostředí na příkladě komunitního centra pro děti a mládež Cheiron T o. p. s., které je uznáváno i veřejnou správou; zevrubně popisuje jeho činnost a na tuto rešerši navazuje vlastní šetření (autorka váhá mezi označením výzkum a průzkum). Vhodně zvolila kvalitativní metodu (teoreticky opřenou o J. Hendla). Zde se autorka neomezuje na přepis výpovědí, ale snaží se o hlubší pohled a interpretaci. Je si však vědoma limitů zkoumaného souboru a právem se nesnaží zobecnit na celou populaci (viz Diskuse). Pro dokonalou průkaznost závěrů by bylo třeba ještě dalšího zkoumání hodnotových orientací a postojů dětí, což by však přesahovalo zamýšlený rozsah

práce, která je i tak dost rozsáhlá a podrobná. Větší pozornost by si zasloužil rozbor rozhovorů s dotazovanými komunitními a sociálními pracovníky.

Své poznatky autorka v diskusi konfrontuje i s názory dalších autorů a zdůvodňuje závěry, ke kterým na základě této konfrontace dospívá.

Autorka se snaží o hlubší vhled do problematiky a na kvalitě práce je to znát (např. dobře zpracovaná pasáž o rodině).

Teoretická i praktická část jsou vyvážené a dobře věcně i formálně propojené.

Text byl porovnán s databází Theses a nebyly shledány shody.

Závěr:

Přes některé dílčí nedostatky uvedené v posudku hodnotím práci jako velmi zdařilou a doporučuji k obhajobě. Navrhuji klasifikovat stupněm „výborně“.

13. 5. 2011

PhDr. Otakar Jira

oponent práce